13K-Namna Ya Kusimama Kwenye Mwisho Wa Neno:

Ziko namna tatu za kusimama kwenye mwisho wa neno[1]. Iliyo ya msingi ambayo ndio tutakayoielezea hapa ni kusimama kwa sukuwn.

Maneno ya kiarabu kawaida ni aina nne; ima neno liwe mwisho wake ni lenye sukuwn, au *manswuwb* (fat-hah au fat-hatayni) au *majruwr* (kasrah au kasratayni) au *marfuw'* (dhwammah au dhwammatayni).

Linapoishia neno kwa sukuwn hakuna budi linaposimamiwa lisimamiwe kwa sukuwn yake ya asili mfano:

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَٱنْحَرْ ﴿٢﴾

Ama litakapoishia neno kwa fat-hah, kasrah au dhwammah au tanwiyn za kasratayni na dhwammatayn, basi linaposimamiwa lisimamiwe kwa sukuwn, lakini anapoendelea msomaji hukmu yake itabaki kama ilivyo.

Inapokuwa ni tanwiyn ya fat-hah, yaan fat-hatayn hubadilika na kuwa Alif inayovutwa kwa haraka mbili kwa vile inageuka kuwa ni الْمَدُّ الْعِوَض (Maddul-'Iwadhw)[2]; mfano neno la مُصَدِّقًا litatamkwa '**muswaddiqaa**' badala ya '**muswaddiqan**'. Ama akiendelea basi hukmu yake[3] itabidi ifuatwe kutegemea na herufi inayofuatia.

---

[1] (i) Kusimama kwa sukuwn (ii) Kusimama kwa *ar-raw-m* na *ikhtilaas* (iii) Kusimama kwa *ish-maam*

[2] Rejea mlango wa Maddutw-twabiy'i

[3] Rejea mlango wa 'Nuwn saakinah na tanwiyn'

Matamshi ya herufi za mwisho katika kusimamia kwa sukuwn au kuendelea neno la kawaida		
Kusimama	**Kuendelea**	**Neno**
الْكافِرِينْ al-kaafiriyn	al-kaafiriyna	ٱلْكَـٰفِرِينَ
الأرْضْ al-ardhw	al-ardhwi	ٱلْأَرْضِ
الحَقْ al-haqq	al-haqqu	ٱلْحَقُّ
كَلِماتْ kalimaat	kalimaatin	كَلِمَـٰتٍ
فَرِيقْ fariyq	fariyqun	فَرِيقٌ

Matamshi Ya Herufi Za Mwisho Katika Kusimamia Au Kuendelea Neno Lenye ة		
Kusimama kwa ه	**Kuendelea**	**Neno**
ذُرِّيَّهْ dhurriyyah	dhurriyyatan	ذُرِّيَّةً
قَرْيَهْ qaryah	qaryatin	قَرْيَةٍ
مَغْفِرَهْ maghfirah	maghfiratun	مَغْفِرَةٌ